

261. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 22 III 1885 Rkp. BJ 6520 k. 279-280.

[Tłumaczenie:]

[k. 279r]

22 marca 1885

Drogi Panie,

Dotychczasowe numery „Revue”¹ były Panu posyłane do Drezna. Przesyłam Panu całą kolekcję do Magdeburga². Lepiej wiem niż ktokolwiek inny, czego brakuje temu czasopismu... Jego zasługa polega na tym, że jest autentycznie międzynarodowe. Żadna korespondencja zagraniczna nie została sfabrykowana w Paryżu. Myślę, żeby od maja zrobić z niego miesięcznik, powiększając jego rozmiary i dodając biuletyn bibliograficzny, etc. Jak to zwykle z Polakami bywa, nie znajduję [k. 279v] żadnego wsparcia, ponieważ czasopismo po francusku mogłoby być wspierane jedynie przez naszych bogaczy, a gdy tylko nie przeklina się Italii i oplakuje się inne nieszczęścia niż nieszczęścia władzy papieskiej, nie jest się odpowiednim, by otrzymać jakiś datek. Jeśli serce to Panu podpowiada i jeśli siły Panu na to pozwalają, proszę mi napisać artykuł na dowolny temat. Chciałbym dołożyć większych starań do strony redakcyjnej, poczynając od pierwszego maja [k. 280r], tak by pokazać, że się rozwijamy. Co się tyczy pomnika³... mój siostrzeniec⁴ powiedział mi (właśnie przyjechał z Krakowa), że gdy mieszkaniec Galicji źle życzy swojemu bliźniemu, mówi mu: „Oby Dykas⁵ wybudował ci pomnik!” Zwołanie ogólnego zebrania komitetu jest opóźnione... Czuję mrowienie w nogach... To nie wystarcza. Jeżdżenie po całej Europie nie jest dla mnie obecnie możliwe. Żałuję nieskończenie. Dyskusja będzie niezwykle interesująca. Projekt Matejki⁶ jest okazały i narodowy, jest to szkic [k. 280v] pięknego obrazu. Czy zna Pan rezultat głosowania po otwarciu urny, gdzie publiczność wrzuciła swe głosy?

Biedny L. Rettel⁷ jest w stanie agonialnym. Po polsku żywiono wobec tych weteranów uczucie zazdrości, jakie miał przeciętny Francuz wobec inwalidy, który niegdyś był świadkiem bitew pod Austerlitz i pod Jeną⁸. Krakowski konkurs nie jest w stanie mnie pocieszyć po tym, że nie było mi dane ujrzeć ucieczki z Belwederu.

---

¹ „Revue Universelle Internationale” – zob. list nr 225.

² Proces o szpiegostwo – zob. list nr 230.

³ Pomnik Adama Mickiewicza w Krakowie – zob. list nr 204.

⁴ Ludwik Gorecki – zob. list nr 249.

⁵ Tomasz Dykas – zob. list nr 259.

⁶ Jan Matejko – zob. list nr 233.

⁷ Leonard Rettel (1811-1885) – powstaniec listopadowy, belwederczyk, od 1831 r. na emigracji w Paryżu, zmarł 21 III 1885 w Zakładzie św. Kazimierza w Paryżu.

⁸ Tzn. wobec żołnierza Wielkiej Armii Napoleona I.

Serdecznie,

Wł[adysław] Mickiewicz